

ДИКТАТУРА І ДЕМОКРАТІЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Викладач:

к.і.н., доц. Омельченко Андрій
Вікторович

Кафедра: всесвітньої історії та міжнародних відносин, 5й корп. ЗНУ, ауд. 304 (3^й поверх)

Email: aomo0077@gmail.com

Телефон: (061) 228-76-39 (кафедра), 228-76-43 (деканат)

Facebook Messenger: <https://www.facebook.com/messages/t/100021892781853>

Освітня програма, рівень вищої освіти		Країнознавство; бакалавр				
Статус дисципліни		Нормативна				
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2023-2024 1 семестр	Рік навчання - 1	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів		2	Лекційні заняття – 14 год Семінарські заняття – 8 год Самостійна робота – 68 год.	
Вид контролю	залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15324			
Консультації:			Середа з 14:30 до 16:00			

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Диктатура і демократія в сучасному світі» є ознайомити студентів з особливостями зародження, розвитку та функціонування сучасних політичних режимів, сформувати у них розуміння основних ознак диктатури та критичного підходу до демократії.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Диктатура і демократія в сучасному світі» є вивчення основних етапів розвитку демократичних ідей; визначення основних відмінностей у характері диктатури від античності до наших днів; ознайомлення студентів зі прикладами диктаторських режимів на сучасному етапі; формування в студентів критичного підходу до загальноприйнятих демократичних принципів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.
2. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає порівняння демократичних та диктаторських політичних режимів, обговорення їхніх переваг та недоліків та вирішення практичних задач під час аудиторних занять (аналіз літератури та джерел, постановка проблеми та визначення її актуальності із дотриманням норм академічної доброчесності).

Теоретичний підсумковий контроль – співбесіда (у разі дистанційного навчання – змішана з підсумковим тестом).

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Підсумкове практичне завдання – індивідуальне науково-дослідне завдання з написання есе на задану проблематику.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Оцінювання роботи на семінарському занятті	тиждень 2-5	30%
Змістовий модуль 2	Оцінювання роботи на семінарському занятті	тиждень 6-11	30%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове практичне завдання – усна співбесіда / тест		тиждень 12	20%
Підсумкове теоретичне завдання: індивідуальне науково-дослідне завдання		тиждень 13	20%
			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1-4	Зародження та розвиток демократичних та диктаторських політичних режимів	Лабораторні заняття, самостійна робота, консультації, розв'язання кейсових завдань	30
Змістовий модуль 2			
Тиждень 5-8	Демократія та диктатура на сучасному етапі розвитку суспільства	Лабораторні заняття, самостійна робота, консультації, розв'язання кейсових завдань	30
			60

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Барбер Б. Сильна демократія: політика учасницького типу. Демократія : Антологія / Упоряд. О. Проценко. Київ : Смолоскип, 2005. С. 254–262.

2. Бжезінський З. Демократія перед лицем глобалізації : Виступ на колоквіумі Кастельгандольфо улітку 1998 р. // Ї. 2000. № 19.
3. Даль Р. А. Демократія та її критики / Пер. з англ. М. та О. Лупішко. Харків : Вид. група «РА – Каравела», 2002. 440 с.
4. Даль Р. Поліархія. Участь у політичному житті та опозиція. Харків : Каравела, 2002. 214 с.
5. Токвіль А. Про демократію в Америці. У двох томах. Пер. з франц. Г. Філіпчука та М. Москаленка; передмова А. Жардена. Київ : Видавничий дім "Всесвіт", 1999. 590 с. URL: <http://litopys.org.ua/tocq/toc.htm> (дата звернення 20.06.2021).
6. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги / Карл Поппер. – К., 1994.

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

1. **«Правило присутності».** Відвідування студентами лекцій та семінарських занять є опцією, що передбачена українським законодавством в рамках контракту, укладеного між здобувачем вищої освіти та закладом вищої освіти. Відповідно до закону та внутрішніх правил ЗНУ викладач має здійснювати моніторинг відвідування студентами академічних занять. На цьому курсі фіксація наявних в аудиторії студентів відбувається на початку заняття. Відсутні студенти помічаються відповідною позначкою у журналі академічної групи.
2. **«Правило вільної ноги».** Студенти і викладач приходять на заняття вчасно. При запізненні студент заходить в аудиторію і займає місце, не привертаючи до себе зайвої уваги. Якщо студенту необхідно вийти з аудиторії, він також робить це вільно, не привертаючи до себе уваги (зокрема, не питаючи дозволу в викладача).
3. **«Правило вільної руки».** Дискусії в аудиторії вітаються, якщо вони відбуваються із проявом поваги до опонентів та модератора. Слово для доповіді чи репліки в аудиторії надає модератор (викладач чи визначений студент). Ознакою бажання висловити свою думку з боку студента є піднята рука.
4. **«Правило наздоганяючого».** Студент, який пропустив заняття з поважної причини (був на лікарняному, у відрядженні за направленням деканату тощо) та надав відповідне документальне підтвердження, має право на відпрацювання відповідних занять впродовж залікового тижня, якщо його не задовольняє наявна кількість набраних балів. У випадку пропуску заняття без поважної причини студент не має права на його відпрацювання і може добрати бали виключно за рахунок інших видів академічної активності.

5. *«Дистанційне навчання»*. У разі переходу на дистанційне навчання заняття проходять у системі Zoom (або іншій системі, що забезпечує відеоприсутність, за вибором викладача). Вся інформація щодо особливостей дистанційного навчання розміщується у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (Moodle). Студент має регулярно відвідувати сторінку курсу в Moodle та стежити за змінами та оновленнями. Реквізити входу для відеозаняття через Zoom розміщуються на початку нульової секції курсу. Під час заняття у Zoom має бути забезпечене візуальну присутність (відеозображення) кожного студента. Звук під час заняття має бути вимкнено. Запитання позначається підняттям руки. Звук вмикається лише під час відповіді студента (програмно), або для короткої репліки (шляхом натискання і утримання клавіші «пробіл» на клавіатурі). Якщо студенту необхідно ненадовго відійти від монітору, візуальне зображення може бути тимчасово відключене.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати*

академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.